תצוה　　פרק כ"ז ב – כ"א

א. בטעם מצות עריכת הנרות:
ספר החנוך: שצונו ה' להיות נר דלוק בביהמ"ק להגדלת הבית לכבוד ולתפארת בעיני הרואים, כי כן דרך בני איש להתכבד בבתיהם בנרות דולקים. וכל ענין ההגדלה בו, כדי שיכניס האדם בלבו – כשיראהו – מורא וענוה. וכבר אמרנו כי במעשה הטוב תוכלר הנפש. וכל זה סובב על הציור הכנוי לנו, כי תכל פנזר מצד המקבלים, עם היותי מאמין באמת, כי יש למקובלים בעניינים אלה חכמות נכבדות וסודות נפלאים. ואולם אנחנו נכתוב הנראה בפשוטן של דברים.
מלבי"ם: באהר ציוה המקדש היה כאלו שם התאחדו כל ישראל כאיש אחד, וכל עניני המשכן ועבודתו היה להשכין שם אור ה' ושכינת זהרו, צוה אל הנוף הכללי שהם בני ישראל, שיביאו אל משה שמן זית זך שהוא יסוד נשמתם, שתהיה מוכנה למאור, ואז באמצעות משה שהוא הוריד התורה ואור אלוקים לארץ, יעלה את המנורה שהיא כלו נשמת ישראל להעלות נר תמיד; ומפרש שאור הזה בא מן התורה הנתונה בארון הברית שערך את הנרות לפני ה' תמיד.
1. הסבר את המקומות המסומנים בקו מתוך דברי ספר החנוך.
2. מה ההבדל העקרוני בין גישותיהם השונות לענין המצוה הזו?

א1. שאלת מבנה:
אברבנאל: שואל: מדוע צוה ה' כאן על עריכת הנרות, שזה לא היה ראוי לצוותו, כי אם אחרי עשית המשכן והקמת המנורה וכל הכלים במקומם. ועדיין לא נתנה הכהונה לאהרן ולבניו, ואיך יצוה אותם על אופן הדרות והעבודה שיעשו בהדלקת הנרות, שהם מכלל עבודתם?
ראב"ע ד"ה ואתה תצוה:
יש מהרצים את השאלה הנ"ל בעזרת דברי ר' ידעיה הפניני הבדרשי בספרו בחינת עולם פרק ט"ז:... התורה ואדם – מבודם נר אלוקים בארץ. התורה היא לחב שמתפרד מסביב היוסבי בממים. והאדם בשני חלקיו – (גופו ונשמתו) אבוקה שואבת אורו: גוו – פתילה נפתלת ונשמתו – שמן זית זך. בהצמדם ובהתלקח (של האבוקה והלהב) יתמלא הבית כולו אורה.

כיצד עונים שני הנ"ל לשאלת אברבנאל?

ג. לפרשת עריכת הנר שואל אברבנאל: הלא הפרטה זו עצמה נשנית בסדר אמור אל הכהנים (ויקרא כ"ד א–ד) ושם היה מקומו וזמנו הראוי ולמה נאמרה אם כן במקום הזה ללא צורך.

ועי' רש"י ויקרא כ"ד ב' ד"ה צו את בני ישראל
" רמב"ן " " " " " " " " " עד ומדרש רבותינו.

1. איך עונים לשאלה הנ"ל רש"י ורמב"ן?
2. לפי איזו מסתי הדעות מתפרש ההבדל המסגנוני בין "ואתה תצוה" שבמקומנו ובין "צו" שם?

ד. ספר החנוך מהולך במנין המצוות בעקבות הרמב"ם מונה את מצות עריכת הנרות כאן – בפרשתנו – ולא בפרשת אמור.
התוכל למצוא טעם לדבר?

ה. כי ויקחו אליך שמן....
1. למה נאמר "ויקחו" ולא נ' ויתנו?
כיצד עונה לשאלה זו ראב"ע כ"ה ב' ד"ה ויקחו לי ומה היא ראיתו מפופטים ד' י"ח?

א2. התוכל לענות לשאלה זו בדרך אחרת?

להעלות נר תמיד.
רש"י ז"ה תמיד. ראב"ע ה"ה תמיד. רמב"ן ד"ה להעלות נר עד "ובתורת כתנים"
1. מה פירוש המלה "תמיד" להעתם? 2. באר מה כונת רש"י באמרו "פל"...?
3. באר במה מלת "תמיד" כ"ח ל"ח "קטת מזאת" נתברר ראב"ע?
יש לשלח את התשובות לנחמה ליבוביץ, ירושלים קרית משה.